

*Mexhat
Hakii*

FJALA
IME

8SH-1

H 20

30803

8SH-1

IBLIOTEKA E SHKËTIT
GJIRONASTEP

FJALË NEXHAT HAKIU

FJALA IME

12569

Në albumin e kujtimit,
ku çdo herë flas pa zë,

vrej secilin e në shtet
sikur do që la shoh në
sikur preket bashkësuar,
kur çfarëj ata me past.

Shoh të mën i fletës për
një lypje të magjës shumë,
dikur e debet e për
që zë vend në malin Dajti,
shoh të mën sikur dergjet
me nrenat në gjumë,
kur herëtja nënë vonë
në një moshë që dikur-vajt.

Po shoh mënj e minarës
kumbantren po vrej pranë,
me krijohen lëkënjat
që u hënë pa bërtitje,
që nuk mueren ngjendje,
voce kumbën e dhe thasë,
kur secili të kësaj
dikur hënë dorë

N. Sh. BOTIMEVE «NAIM FRASHËRI»
TIRANË, 1961

FJALA — KUSHTRIM

Në albumin e kujtimit,
ku çdo herë flas pa zë,
me të vdekur, me të gjallë,
kur në lot, e kur në gas,
vrej secilin e më duket
sikur, do që ta shoh më,
sikur preket buzëqeshur,
kur çfletoj ata më pas!

Shoh te mez' i fletës parë
një fytyr' të moçme shumë,
flokët si dëborë të parë,
që zu' vend në malin Dajti,
shoh! Tiranën sikur dërgjej
me tiranasit në gjumë,
kur baritja natën vonë
në një mosh' që shkoi-vajti

Po shohi majën e minares,
kumbanoren po vrej pranë,
më kujtohen leckanjarët
që u lutën pa bërtitur,
që nuk muarën asgjësendi,
veçse humbën edhe dhanë,
kur secili të kasollja
gjëfi bijën dorë-shtritur!

Shoh një portë çar' e kalbur,
 kur te pragu rri një nënë
 me një foshnje lëkurune,
 tek po priste pijanikun
 që ng'ahengu me gërnetë,
 natën von kur s'kishte hënë
 kthehej tapë, xhepe zbrazur
 dhe zvarritej tok me mikun!

Ja, te kënd' i flites për
 po shoh rrugën mbretërore
 një koketë pran' vetrinës
 dhe shegertin e lekosur,
 një të verbër shoh nga Vlora
 q'ë tërhiqte në mëngore
 nip' i vogël këmbë zbatthur,
 shoh e shoh po s'ka të sosur...

P L A K U

Plaku, nëna-i verbrin, çfarë trinitet!
 Ati ishte: Skamja, biri ishte: Shtypja,
 shpirt' i shenjtë: Zemra si gjithmonë trumbetë.
 trima të mjerimst, s'dijtën ç'ishte lypjat

Plakut çere-vrarë syt' i xixëllonin,
 drit' i shkrepnin zemrës si kongjill tonitur,
 rrudhat, sytë, flokët ndryshe ma tregonin
 lis me rrënj' të thella, deg' e kurm: cfilitur.

Gjyshi im dhe yti është ky plak pa emër,
 që pa vetëm ëndra, flamuj robërimi,
 po flamurin tonë thell' e kish në zemër
 ish i kuq si gjaku, i zi si mjerimi.

Gjyshi ynë mori rrugën e kurbetit,
nënë la dhe gruan që t'i rritnin djalën,
s'kishin të mbaruar porsi rër' e detit,
gjith' ato mynxyra, kur Perndis iu falën...

Detet, malet-vistër zemrat nuk i ndanë,
vjetët s'ngjajnë valat që ranishtes shtrihen.
ato ikin-vinë, njerzit shkuan-vanë:
nën' e gjyshit, gruaja një mëngjez s'gëdhihen!

E ku pyet vdekja, gjyshi për matenë,
këtëj djal' i vetëm, tharë dhe regjuar,
rreth e rrotull pranga mijra bij varganë:
pjella të mjerimit, trimat t'acarnan!

Nata polli dritën; togur, kodrën, malin
fara çau tokën që të shohë dritën, detet,
po kështu dhe loti, si la vetëm djalin:
nata pranë vetes ka përherë dritën...

Ja, një ditë brenga shkrepit si baroti,
Drini edhe Vjosa thithën giak përsi,
plaku, tok me djalim, shkrepit mot pas moti,
po valoi prapë një flamuri zisq me...

NËNA

Nënë nuk e njihni,
nënë që te praku
priste, si çdo mbrëmje
tok me foshnjen pranë,
zotin e shtëpisë!...

Po në tjetër anë,
tutje në mëhanë
burr' i varfërisë
gotën priste plot,
plot me verë e lot!

Ja, atje një natë
përmbi gotën mbeti:
— Vdiq një veremosur! —
thirrën shokët pranë...

Në bre bir, që pritën,
tjetër brengë gjetën!
rrugës zgjatën duart,
por asgjë s'u dhanë!

KOKETA

Ja, koketën që po shoh,
e kam parë dhe e njoh!
Sa e bukur, vetull-prerë,
nisur, shkruar edhe lyer!...
Vështroj thellë syt' e saj
që po fshehin duf e vaj!
Vetëm shoqes i pat thënë
kur një ditë s'kishte ngrënë
një kafshatë, qoft' e thatë!

Po kur foshnja syçapluar
një thërrime kish kërkuar,
nëna ndroi veshje, emër,
po nuk ndroi shpirt e zemër,
e me lot, që të godet,
i la shoqes amanet:

«Ti n'e pafshë, shoqe, vogëlushin tim,
rrugës duke lipur, mbetur si jetim,
merre se barakën do ta ket' haruar
edhe një përrallë ke për ti treguar»

Nis kështu përrallën: «Ish, më mir' mos t'ishtë,
nëna që në botë vetëm djalin kishtë.
Mos e lër të pyes, fundin zgjatja shumë
sa t'i skuqen syçkat, sa të bjer' në gjumë»

Nesër, kur të zgjonet, po më deshi mua,
pa duvak, i thua, j, nëna u martua,
mos i fol gjë tjetër, vet' ka për të shkelur,
pranë dritës kuge te një port' e celur!

SHEGERTIA

Po shegertia?... Shihe si ka ngulur sytë,
jo, nuk duket vetëm, ngjan si vet' i dytë,
sikur ka për ballë një barkosh, ustanë,
duke lipur hakun, kur me grusht u ndanë!...

Shokët këng' i ngritën, kur një nat' s'u gdhij,
këngën e shegertit e kush nuk e di,
ish këng' e ndaluar, zemr' e puntorisë
n'atë kohë zije, koh' e tiranisë:

Leckanjari s'e do driten
se me terrin ngushellohet,
ai shpesh harron dhe ditën
që së shpejti do t'agojë,
nata: motër i fal ëndra,
ndaj me gjelin zemërohet
kur shkënd krahët het pas herë
edhe nis që të këndojë.

IV

Kur zë dridhet në minare
zëri-lutës për Perndinë
dhe kur afshi-e frym'e natës
frushullojnë drejt amshimit,
leckanjari ndjen mëkatet,
gjyshja lutet për fëminë,
diç i thotë hëna djellit
kur takojnë ndaj agimit.

Vogëlushi lot me kukllën,
po pret vasha në dritare,
se kur djelli do të shkrepe,
do t'i fal një mënushaqë
trim' i natës që dhe hënë
e kish bërë ziliqare,
sepse vashës mëkatet
i kish puthur gush' e faqet.

Bredhin nuset neper pusët
cicërojnë harabelat,
ndihet fshesa, mbleth thërrimet
që ia fall nata ditës,

ja dhe njerzit si përherë,
në mëngjez vringlojnin cengelat
që t'ia ndalin vrapin jetës
kur shkëlqen nga pahu-i ditës!

EMBRAKTISUR A

Buza jote qënka bërë
porsi ngjyr' e jargavanit,
vall' e thau ngjyr' e natës
tek baritje kur s'kish hënë,
kur u shtrite gjoksin celur
larg nga drita e shandanit,
apo ti në cast harrove
ç'të kish thën' e gjora nënë!

Buza jote ish mësuar
të hukiste luleshqerra
dhe të çukte nëpër dhëmë
luleshtrydhe, manaferra,
po tani ajo dhëmkoset
nga inati, nga pendimi
dhe kullon ca pika vreri
nëpër gjurmat që la trimi!

Kush ta mori vashërinë,
trimi që të shkoi lark,
kush ta vrau dashurinë
që si zogu ra në lak? ...

Pse po rri kaq e menduar
dhe mbi bar akoma shtatur,
mos sheh dreqhën pranë ahut
se si kurmit është vërtitur? ...

Buza jofë ish mësuar
të nukiste luleshryerra
dhe të çakte nëpër dhëme
luleshrydhë, manaferra,
po tani po flet me zemrën,
rri puthitur si një lak,
si një lak, që më t'u shkrehur,
zuri pend' e pika gjak!....

PARA PORTËS

Para portës çar' e kalbur
buzën pash' të përgjerruar
dhe fustanin e rreçkosur,
ku nuk zinte vend as fija!..

I mahnitur unë mbeta
se një nûr të qe lëshuar
n'ata sy me rrath' të zi,
që kish shkruar varfëria!

Në të çarat, nëpër vrimat
t'asaj porte beribatë,
t'i kam parë syt' e thellë
me vështrim që s'kish të sosur,
ndaj trokita në qepallet
që të ndjesh ti, shpirt i ngratë:
një lomoshë të lipsarit
q'ë ka zemrën të brëngosur!

Vall' ke turp nga dashuria
që dhë fjalën ke kursyer,
apo druhe se je veshur
me fustan të pa arrnuar?...